

O B S A H

Předmluva	5
I. Vznik Československé republiky a zápas o směr jejího vývoje (1918 až 1920)	11
II. Upevňování panství buržoazie a dočasná stabilizace kapitalismu (1921 až 1929)	36
1. Upevňování panství buržoazie v letech 1921—1923	36
2. Počátky dočasné stabilizace kapitalismu (1924—1925)	50
3. Vyvrcholení dočasné stabilizace kapitalismu (1926—1929)	61
III. Hospodářská krize v letech 1930—1934 a její důsledky pro sociální a politický vývoj	77
IV. Boj na obranu republiky proti německému fašismu (1934—1938)	93
V. Český a slovenský národ v boji za svobodu (1938—1945)	118
VI. Přerůstání národní a demokratické revoluce v Československu v revoluci socialistickou (1945—1948)	149

Přílohy

1. Martinská deklarace	175
2. Benešův dopis Churchillovi o možnosti dalšího využití československých legií na Sibiři k intervenci proti sovětskému Rusku	177
3. Nařízení ministra Šrobára o rozpuštění slovenských národních rad a výborů	180
4. Rezoluce z tábora lidu konaného v Praze 15. března 1919	181
5. Výzva k zakládání dělnických rad vydaná okresní dělnickou radou v Kladně 23. února 1920	182
6. Z letáku české a slovenské socialistické sekce z dubna 1919 vydaného pro české vojsko na Slovensku	185
7. Z telegramu předsedy slovenské revoluční vládní rady A. Janouška zaslaného vládě Československé republiky	186
8. Dopis ministra zahraničních věcí Beneše maršálu Fochovi dokládající útočný postoj československých vládních kruhů k Maďarské sovětské republice	187

9. Z programového prohlášení marxistické levice přijatého na její samostatné konferenci dne 7. prosince 1919	189
10. Výsledky voleb do poslanecké sněmovny v letech 1920, 1925 a 1929....	193
11. Rezoluce přijatá na manifestacích pražského dělnictva za mír se sovětským Ruskem dne 19. srpna 1920	197
12. Poselství výkonného výboru Komunistické internacionály československému proletariátu ze dne 26. srpna 1920	200
13. Zpráva o poradě vůdců sociálně demokratické pravice na policejním ředitelství v Praze podaná policejním ředitelem Kanceláři presidenta republiky dne 7. prosince 1920	202
14. Z svolání vydaného výkonným výborem Československé sociálně demokratické strany dělnické (levice) dne 10. prosince 1920 večer.....	204
15. Zpráva o zabírání velkostatků a průmyslových podniků v okrese Slaný podaná předsídem ministerstva zemědělství ministerstvu vnitra dne 11. prosince 1920	207
16. Z rezoluce libereckého dělnictva přijaté dne 10. prosince 1920	208
17. Z svolání k prosincovým událostem v Československu vydaného výkonným výborem Komunistické internacionály dne 21. prosince 1920..	210
18. Dopis předního bělogvardějského emigranta B. Savinkova z 9. listopadu 1921, v němž je T. G. Masaryk žádán o finanční podporu protisovětské činnosti	211
19. Z Masarykova dopisu Benešovi do Janova svědčícího o neochotě československých vládnoucích kruhů uznat sovětské Rusko de iure	212
20. Ze společného projevu obžalovaných účastníků prosincové stávky, který byl pronesen Antonínem Zápotockým při soudním řízení dne 7. dubna 1921	213
*21. Rezoluce o souhlasu levice na Slovensku a Zakarpatské Ukrajině se vstupem do Komunistické internacionály, přijatá na sjezdu v Lubochni dne 16. ledna 1921	215
22. Dopis slučovacího sjezdu Komunistického svazu mládeže dělníkům všech národností v Československé republice ze dne 20. února 1921	216
23. Rezoluce o vytvoření Komunistické strany Československa a o přijetí 21 podmínek III. internacionály, přijatá ustavujícím sjezdem KSČ dne 14. května 1921	218
24. Rezoluce o mezinárodním sjednocení všech komunistických organizací v Československu, přijatá slučovacím sjezdem KSČ, konaným ve dnech 30. října až 4. listopadu 1921	219
25. Počet členů jednotlivých odborových ústředen v ČSR v roce 1928	220
26. Záznam kancléře dr. Šámala ze dne 26. října 1928 o jeho rozmluvě s ředitelem Poldiny hutě, svědčící o korupci sociální demokracie	221
27. Ze žádosti krompašských nezaměstnaných ministerstvu sociální péče z roku 1925	223

28. Z článku Klementa Gottwalda „Boľševizovat komunistické hnutie“ z roku 1925	225
29. Ze záznamu kancléře dr. Šámala o jeho rozmluvě s předsedou sociální demokracie Hamplem svědčícího o neupřímnosti opozičního postoje sociálně demokratické strany v době vlády panské koalice	228
30. Z parlamentní řeči Bohumíra Šmerala o předložení správních reformy přednesené 3. března 1927	230
31. Závěr první parlamentní řeči Klementa Gottwalda, pronesené 21. prosince 1929	234
32. Z parlamentní řeči Klementa Gottwalda ze 16. prosince 1930, v níž se podává jednoroční bilance vlády tzv. široké koalice	239
33. Z rezoluce odhlasované 27. března 1932 na konferenci stávkujících mosteckých horníků	242
34. Začátek článku Julia Fučíka „Dělníci, zapamatujte si to!“, složený z citátů a ukazující, že postoj socialistických stran k perzekuci revolučního dělnického hnutí se nelišil od postoje buržoazie	245
35. Z dopisu Masarykova tajemníka Škracha prezidentovi o finanční podpoře sociálně demokratického tisku	248
36. Z Masarykova dopisu Benešovi o přípravách k vytvoření reakční vlády, která by tvrdým postupem překonala obtíže vyplývající z hospodářské krize	249
37. Z článku komunistického novináře Kurta Konrada „Benešovo zavazadlo“, pojednávajícího o okolnostech, za nichž byla uzavřena československo-sovětská smlouva z roku 1935	251
38. Výsledky voleb do poslanecké sněmovny roku 1935	256
39. Prohlášení komunistických poslanců k presidentským volbám roku 1935, přednesené 12. prosince 1935 Antonínem Zápotockým	258
40. Úvod z rezoluce VII. kongresu Komunistické internacionály přijaté k referátu Jiřího Dimitrova	262
41. Z referátu Klementa Gottwalda na VII. kongresu Komunistické internacionály, předneseného 7. srpna 1935	267
42. Z Plánu hospodářského, sociálního a kulturního povznesení Slovenska	272
43. Z otevřeného listu ÚV KSČ ústředním výborům sociální demokracie a národně socialistické strany uveřejněného 16. června 1935 a obsahujícího návrhy na spolupráci	276
44. Ze zprávy německého vyslance v Československu Eisenlohra a jeho rozhovoru s Beranem dne 26. března 1938	281
45. Z Hitlerova plánu vojenského útoku proti Československu (tzv. plánu „Grün“)	284
46. Ze zprávy anglického vyslance v Československu Newtona o zásadách československé zahraniční politiky před Mnichovem, vyložených mu prezidentem Benešem	287

47. Prohlášení komunistických poslanců z 2. srpna 1938 k situaci před Runcimanovým příchodem do Prahy	289
48. Anglo-francouzské nóty z 19. září 1938, v nichž se vládě ČSR navrhuje odstoupení československého pohraničí Německu	293
49. Newtonova zpráva anglickému ministru zahraničních věcí z 20. září 1938, v níž se navrhuje odevzdat Československu ultimátum	295
50. Přijetí anglo-francouzských návrhů z 19. září 1938 československou vládou	296
51. Mnichovská dohoda	297
52. Ze vzkazu, který zaslal Beneš 27. ledna 1939 z Londýna některým politickým činitelům v Praze	299
53. Z parlamentní řeči Klementa Gottwalda pronesené 11. října 1938	301
54. Z protestu sovětské vlády proti rozbití Československa, odevzdaného 18. března 1939 německému velvyslanci v SSSR	305
55. Provolání KSČ k 15. březnu 1939	307
56. Z dopisu anglického ministra zahraničních věcí dr. E. Benešovi z 18. července 1940, v němž se uznává prozatímní československá vláda, ale nikoliv nárok ČSR na obnovu jejich předmnichovských hranic	310
57. Stanovisko ÚV KSČ k uzavření sovětsko-německého paktu o neútočení, uveřejněné koncem září 1939 v ilegálním „Rudém právu“	312
58. Z ilegálního letáku KSS vydaného u příležitosti zavření českých vysokých škol	313
59. Ilegální leták KSS vydaný u příležitosti stávky handlovských horníků roku 1940	314
60. Úmluva mezi vládou SSSR a vládou ČSR o společném postupu ve válce proti Německu, uzavřená 18. července 1941	316
61. Z projevu, který pronesl Klement Gottwald v moskevském rozhlase 16. března 1942 a v němž se hodnotí háčovština	317
62. Z výzvy k slovenským vojákům bojujícím proti SSSR obsažené v letáku člena Všeslovenského výboru Marka Čulena	319
63. Z plánu buržoazní londýnské emigrace na převrat v Československu vypracovaného v srpnu 1941 tzv. studijní skupinou při ministerstvu národní obrany	321
64. Smlouva mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci, uzavřená 12. prosince 1943	323
65. Z článku Klementa Gottwalda „O některých otázkách politického vedení našeho národního odboje“, uveřejněného v „Československých listech“ z 1. února 1944	326
66. Společný manifest komunistů, sociálních demokratů a národních socialistů k 1. máji 1943	329
67. Deklarace slovenského národa z 1. září 1944	331
68. Z Košického vládního programu	333
69. Některé výsledky voleb do Ústavodárného národního shromáždění	344

70. Z projevu Klementa Gottwalda na zasedání ÚV KSČ dne 27. listopadu 1947	347
71. Dopis předsednictva ÚV KSČ prezidentu republiky z 21. února 1948..	351
72. Dopis předsednictva ÚV KSČ ústřednímu výkonnému výboru sociální demokracie z 21. února 1948	353
73. Z projevu Klementa Gottwalda na sjezdu závodních rad dne 22. února 1948	355
74. Z dopisu presidenta republiky předsednictvu ÚV KSČ z 24. února 1948	359
75. Z projevu Klementa Gottwalda na Václavském náměstí dne 25. února 1948	360
76. Z projevu Klementa Gottwalda na zasedání ÚV KSČ dne 17. listopadu 1948, v němž je podáno zhodnocení Února	361

Kartogramy

Územní vznik Československé republiky	16-17
Rozbití Československa	112-113